

Leder: Officiel premiere

For lige at starte med Hammershøi. Det er jo fordi, det er lærredet, og det der rent fysisk er på lærredet, der er interessant. Det er der mange kunsthistorikere, der glemmer, når de skriver om billedkunst. De fordyber sig i indholdet, hvad det forestiller, og det kan de skrive meget smukt om, men de glemmer, at det er olie på lærred, og at det er malerens overvejelser, specielt i Hammershøis tilfælde, over hvert enkelt penselstrøg, der skaber kunsten.

Poul Vad, sommeren 2003.

Citatet ovenfor er hentet fra denne tredje udgave af 16:9 fra vores interview med kunstkritikeren og forfatteren Poul Vad. Poul Vad døde desværre bare to måneder efter, at interviewet havde fundet sted, men han nåede i den grad at sætte ord på nogle af de ambitioner, der har været udgangspunktet for redaktionen her på 16:9: I lighed med Poul Vad ønsker vi nemlig at tage kunstens form og materiale alvorlig som andet og mere end en overflødig indpakning, der hurtigst muligt skal rives væk for at gøre plads til den virkelige kerne: temaet, indholdet, budskabet eller hvad man ellers har fundet på at kalde denne dansk lærerens hellige gral. Vel vidende, selvfølgelig, at mange før os har været ude i samme ærinde, mener vi nok, det kan være på sin plads endnu en gang at sætte det specifikt filmiske i centrum, i et dansk filmanalytisk landskab, der tilsyneladende er domineret af en meget tematisk tilgang til mediet. I det danske flagskib på området *Det Danske Filminstituts* halvårlige udgivelse *Kosmorama*, er der i hvert fald ingen tvivl om, at betragtninger over form oftest ligger underdrejet og henvises til glimrende specialnumre om filmteori og farver på film.

Psykoanalytikere, historikere og sociologer skal selvfølgelig være velkomne til at bruge filmen, i den optik der er deres, men de skal vide, at de højst sidder tilbage med halvdelen af sandheden og da sandsynligvis ikke med det, der i første omgang fascinerede og tryllebandt. Akkurat som Vad fastslår, er det nemlig i vores øjne, det der rent fysisk udspiller sig på lærredet, der er det interessante.

Vi vil have overvejelser over spillet mellem de to i grunden helt uadskillelige begreber tema og stil tilbage til den enkelte analyse, og selvom vi sikkert ikke altid formår at indfri vore egne ambitioner, skal der ikke herske nogen tvivl om, at det er udgangspunktet.

Derfor virker det også overordentlig passende, at vi netop i dette nummer kan byde på en række artikler, der indeholder overvejelser af den art. Med 16:9 nr. 3 håber vi at nå ud til en lidt bredere skare, end det har været tilfældet hidtil, og de nye læsere vil blive mødt af en række artikler, der forhåbentlig er med til at finpudse den profil, der er skitseret ovenfor. Det gælder ikke mindst det allerede nævnte interview med Poul Vad, men det gælder i ligeså høj grad vores to artikler om den tysk-fødte instruktør Max Ophüls' film. Den engelske filmskribent V. F. Perkins, der skrev den fremragende *BFI Film Classics* om Welles' *The Magnificent Ambersons*, skriver om Ophüls' vel nok mest værdsatte film *Letter From an Unknown Woman* fra 1948, og Jakob Isak Nielsen introducerer samme instruktør med udgangspunkt i

Ophüls' uhyre omflakkende levned. Dermed leverer 16:9 også et glimrende supplement til den meget flotte Max Ophüls-serie, der kører i Cinemateket i København gennem hele september måned. 16:9's featureafdeling afsluttes denne gang af Jan Oxholms essay og betragtninger over nogle af filmhistoriens store escape movies!!

Der ud over anmelder vi John Gibbs' bog om et af filmteoriens mest centrale begreber: mise-en-scene. Bogen, der simpelthen hedder *Mise-en-scene* er kun på godt hundrede sider, og det udløser, som det fremgår af anmeldelsen en række problemer, når man beskæftiger sig med en så svært afgrænset størrelse. I et andet af 16:9's faste indslag, *En scenes anatomi*, stilles der skarpt på Kurosawas *Yojimbo*, og i den forbindelse skal det nævnes, at netop *Yojimbo* blev vist ved den reception, der fandt sted den 16/9 i den århusianske biograf Øst for Paradis i anledning af udgivelsen af dette tredje nummer.

Til udgivelsens øvrige faste indslag hører desuden filmanmeldelsen, denne gang af den tyske film *Good bye Lenin*, dvd-anmeldelsen af *The Texas Chainsaw Massacre* og ikke mindst det faste sure opstød i Præterea censeo.

Med 16:9 nr. 3 synes vi, vi har fundet en passende form. Mange tak for forslag, ris og ros til de to første prøveballoner og spred nu det glade budskab om Danmarks nye filmtidsskrift.

Ligesom Max Ophüls, der havde en stor forkærlighed for cirkulære bevægelser, slutter vi også denne leder sådan nogenlunde, hvor vi startede; med et citat om det at beskæftige sig med og skrive om kunst, i dette tilfælde om filmkunst.

Whatever argument you want to make, whatever the motivation for your discussion a sense of how style relates to meaning needs to be central to your enquiry.

John Gibbs, *Mise-en-scene*, p.100.

[Udskriv denne artikel](#)

[Gem/åben denne artikel som PDF \(? Kb\)](#)

[Gem/åben hele nummeret som PDF \(??? Kb\)](#)

[|| forrige side](#) | [næste side ||](#)